

سه‌م من از بـ ۱۴۰۲ - بودجه

«ایران» از سرانه بودجه بخش‌های مختلف گزارش می‌دهد

سه‌م ۶۱/۸ میلیون تومانی هر ایرانی از بودجه کل

بر اساس پیشنهاد دولت سیزدهم سقف کل لایحه بودجه سال آینده بالغ بر ۵۲۶۱ هزار میلیارد تومان است که بدین ترتیب سرانه آن به طور متوسط برای هر ایرانی به ۶۱ میلیون و ۸۹۴ هزار و ۱۱۷ تومان می‌رسد. در واقع اداره دخل و خرج کشور به ازای هر نفر نزدیک به ۶۲ میلیون تومان انجام خواهد شد. از سوی دیگر در این لایحه بودجه شرکت‌های دولتی بیش از ۳۰۹۷ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است که سهم هر ایرانی از بودجه شرکت‌های دولتی نیز در سال آینده به ۳۶ میلیون و ۴۳۵ هزار و ۲۹۴ تومان می‌رسد. شرکت‌هایی که بیش از ۶۰ درصد از گردش مالی کل دولت را شامل می‌شوند و بخش عمده‌ای از ارائه کالا و خدمات را برعهده دارند.

سه‌م هر ایرانی از فروش نفت

طبق پیشنهاد دولت برای سال آینده بیش از ۶۰۳ هزار میلیارد تومان به عنوان درآمد حاصل از فروش نفت و فرآورده‌های نفتی لحاظ شده است. بر این اساس سهم متوسط هر ایرانی به ۷ میلیون و ۱۰۳ هزار و ۶۱۷ تومان می‌رسد. در لایحه بودجه ۱۴۰۲ همچنین بیش از ۱۰۷ هزار میلیارد تومان درآمد از محل فروش اموال منقول و غیرمنقول دولت محاسبه شده است که بدین ترتیب سرانه هر نفر از این درآمد به یک میلیون و ۲۷۰ هزار و ۵۸۷ تومان می‌رسد. در لایحه بودجه سال آینده واگذاری اوراق و فروش اوراق دولتی نیز ۱۸۵ هزار میلیارد تومان اعلام شده است که سرانه هر ایرانی از این محل ۲ میلیون و ۱۷۶ هزار و ۴۷۰ تومان خواهد بود.

سرانه هر ایرانی از یارانه

در لایحه بودجه ۱۴۰۲ در مجموع ۴۴۰ هزار میلیارد تومان یارانه شامل یارانه نقدی، نان و دارو اختصاص داده شده است که به صورت تجمعی هر ایرانی به طور متوسط ۵ میلیون و ۱۷۶ هزار و ۴۷۰ تومان محاسبه می‌شود. البته با توجه به اینکه تمام ایرانی‌ها مشمول یارانه نقدی نیستند، این رقم به ازای یارانه بگیران بیشتر خواهد بود. در همین زمینه اعتبار اختصاص یافته برای یارانه نقدی و معیشتی ۳۱۵ هزار میلیارد تومان است که سرانه هر ایرانی ۳ میلیون و ۷۰۵ هزار و ۸۸۲ تومان می‌شود. برای یارانه ۶۹ هزار میلیارد تومانی دارو در سال آینده نیز سرانه هر ایرانی به ۸۱۱ هزار و ۷۶۴ تومان و برای یارانه ۵۶ هزار میلیارد تومانی نان سهم هر نفر به ۶۵۸ هزار و ۸۱۳ تومان می‌رسد.

سه‌م فصول دهگانه از بودجه ۱۴۰۲

بودجه‌های سنواتی به طور کلی براساس ۱۰ فصل مختلف تنظیم می‌شود که این فصول شامل امور خدمات عمومی، دفاعی و امنیتی، قضایی، اقتصادی، محیط زیست، مسکن و عمران شهری و روستایی، سلامت، فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری، آموزش و پژوهش و رفاه اجتماعی می‌شود. هر یک از این فصول هزینه‌های جاری و عمرانی تعدادی از بخش‌ها و دستگاه‌های برای دربر می‌گیرد. نگاه به اعتبارات پیش‌بینی شده برای هر فصل نشان دهنده میزان توجه دولت به امور مختلف است. بررسی اعتبارات در نظر گرفته شده برای این فصول دهگانه در سال آینده نشان می‌دهد در لایحه بودجه ۱۴۰۲ در مجموع اعتبار پیش‌بینی شده برای این ۱۰ فصل به بیش از ۱۵۵۷ هزار میلیارد تومان می‌رسد که بیش از ۱۴۰۴ هزار میلیارد تومان آن بودجه جاری و هزینه‌ای و نزدیک به ۱۵۳ هزار میلیارد تومان اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای است.

در میان این فصل‌ها، فصل رفاه و تأمین اجتماعی با بیش از ۵۴۵ هزار میلیارد تومان ۳۵ درصد از کل بودجه تجمعی این فصول را شامل می‌شود. پس از آن فصل آموزش و پژوهش با بیش از ۲۹۴ هزار میلیارد تومان سهم ۱۸٫۹ درصدی در جایگاه دوم قرار گرفته است. پس از آن فصل دفاعی و امنیتی با بودجه بیش از ۲۷۲ هزار میلیارد تومان سهم ۱۷٫۵ درصدی، فصل سلامت با ۱۸۹ هزار میلیارد تومان سهم ۱۲٫۱ درصدی، فصل اقتصادی با ۱۰۸ هزار میلیارد تومان سهم ۶٫۹ درصدی، فصل قضایی با ۱۰۸ هزار میلیارد تومان سهم ۳٫۱ درصدی، فصل خدمات عمومی با ۴۸ هزار میلیارد تومان سهم ۳٫۱ درصدی، فصل فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری با ۳۱ هزار میلیارد تومان سهم ۲ درصدی، مسکن و عمران شهری و روستایی با ۱۴ هزار میلیارد تومان سهم ۰٫۹ درصدی و در نهایت فصل محیط زیست با ۳۰۷ هزار میلیارد تومان سهم ۲ درصدی از کل بودجه این فصول دارند.

سرانه هر ایرانی از فصول دهگانه

حال بررسی و محاسبه سهم هر ایرانی از این فصول دهگانه نشان می‌دهد که سهم هر ایرانی از اعتبارات فصل رفاه اجتماعی ۶ میلیون و ۴۱۴ هزار و ۶۱۰ تومان خواهد بود که بالاترین سرانه در میان این فصول است. پس از آن فصل آموزش و پژوهش قرار دارد که به ازای هر ایرانی ۳ میلیون و ۴۶۷ هزار و ۴۰۸ تومان هزینه خواهد شد. در رتبه سوم سرانه فصل دفاعی و امنیتی قرار گرفته است که سهم هر نفر از بودجه این بخش ۳ میلیون و ۲۰۷ هزار و ۲۶۰ تومان می‌شود.

در جایگاه بعدی فصل سلامت و درمان قرار گرفته است که در سال آینده به ازای هر نفر ۲ میلیون و ۲۳۰ هزار و ۹۹۴ تومان اعتبار پیش‌بینی شده است. در فصل امور اقتصادی نیز سرانه هر ایرانی یک میلیون و ۲۷۸ هزار و ۵۲۲ تومان پیشنهاد شده است. فصل قضایی با سرانه ۵۸۱ هزار و ۲۴۸ تومانی در جایگاه بعدی قرار گرفته است و پس از آن فصل خدمات عمومی با ۵۶۷ هزار و ۶۵۴ تومان ششتم است. به ازای هر ایرانی در سال آینده ۳۶۸ هزار و ۱۳۴ تومان برای فصل فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری پیش‌بینی شده است و پس از آن مسکن و عمران شهری و روستایی سرانه‌ای برابر با ۱۶۶ هزار و ۹۴۷ تومان دارد. در انتهای جدول نیز فصل محیط زیست دیده می‌شود که سرانه هر ایرانی در این بخش به ۴۳ هزار و ۶۸۲ تومان می‌رسد.

ارقام کلی بودجه نشان می‌دهد که بودجه سال آینده از نظر منابع و مصارف در رقم ۵۲۶۱ هزار میلیارد تومان تراز می‌شود. اما بودجه از دو بخش بودجه عمومی و بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت تشکیل می‌شود که بودجه عمومی شامل ۲۱۶۴ هزار میلیارد تومان است. اجزای بودجه عمومی نیز شامل منابع عمومی بالغ بر ۱۹۸۴ هزار میلیارد تومان و درآمدهای اختصاصی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی شامل ۱۸۰ هزار میلیارد تومان است. همچنین بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت که حجم عمده کل بودجه سال ۱۴۰۲ را به خود اختصاص داده با رقم ۳۰۹۷ هزار میلیارد تومان بسته شده است.

روز ۲۱ دی ماه با حضور آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور، لایحه بودجه ۱۴۰۲ به عنوان دومین بودجه دولت سیزدهم تقدیم مجلس شد. بودجه‌ای که توجه به پیشرفت اقتصادی توأم با عدالت، امنیت غذایی و بهبود معیشت مردم، اصلاح ساختار بودجه، ایجاد شفافیت، جلب سرمایه عمومی و خصوصی برای طرح‌های نیمه‌تمام، طرح‌های مرتبط با آب و خشکسالی، اجرای نظام یکپارچه مدیریت مالی دولت و... از نکات برجسته آن است. براساس این گزارش، لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با سقف کلی ۵۲۶۱ هزار میلیارد تومان در دولت سیزدهم بسته شده که نسبت به سال جاری حدود ۱۵۰۲ هزار میلیارد تومان و معادل ۴۰ درصد افزایش دارد. جزئیات

رتبه	بخش	سهم (میلیون تومان)	درصد
۱	رفاه و تأمین اجتماعی	۵۴۵	۳۵ درصد
۲	آموزش و پژوهش	۲۹۴	۱۸/۹ درصد
۳	دفاعی و امنیتی	۲۷۲	۱۷/۵ درصد
۴	سلامت	۱۸۹	۱۲/۱ درصد
۵	اقتصادی	۱۰۸	۶/۹ درصد
۶	قضایی	۱۰۸	۳/۱ درصد
۷	خدمات عمومی	۴۸	۳ درصد
۸	فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۳۱	۲ درصد
۹	مسکن و عمران شهری و روستایی	۱۴	۰/۹ درصد
۱۰	محیط زیست	۳۰۷	۲/۳ درصد

سه‌م فصول دهگانه از بودجه ۱۴۰۲

